

Funktionsnedsattas rättigheter ifrågasätts

5 september 2024

Foto: institutet för mänskliga rättigheter

Institutet för Mänskliga Rättigheter (MR) har nyligen publicerat sin senaste rapport, "Allt ifrågasätts", som bygger på svar från Rivkraft-panelen. Denna panel består av personer med funktionsnedsättning som delat med sig av sina erfarenheter och insikter om mänskliga rättigheter i Sverige. Rapporten ger en viktig inblick i den verklighet som personer med funktionsnedsättning upplever och lyfter fram de utmaningar de står inför när det gäller att hävda sina rättigheter.

Institutet har ett särskilt uppdrag att främja rättigheter för personer med funktionsnedsättning, och för att göra det behöver de ha rätt underlag. Rapporten "Allt ifrågasätts" är ett resultat av ett samarbete mellan Institutet för MR och Myndigheten för delaktighet (MFD).

En av slutsatserna i rapporten är att många personer med funktionsnedsättning har låg kunskap om sina rättigheter och hur de kan kräva sina rättigheter. Detta gäller särskilt rättigheter enligt FN:s funktionsrättskonvention. Trots att mer än hälften av paneldeltagarna kände till konventionens existens, vet en stor del inte vad den innebär eller hur den kan användas för att försvara deras rättigheter.

Dessutom visade undersökningen att många inte vet vart de ska vända sig om deras rättigheter kränks. Endast en tredjedel av deltagarna har kännedom om var de ska vända sig för att få hjälp. Endast ett fåtal känner till möjligheten att anmäla till internationella instanser som Europadomstolen eller FN:s funktionsrättskommitté.

Många deltagare i undersökningen rapporterade om diskriminering på arbetsmarknaden, där de inte fått den anpassning eller stöd de behöver för att kunna arbeta, trots att de har rätt till det. Andra beskrev hur de hindrats från att delta i samhället på grund av bristande tillgänglighet, till exempel genom otillgängliga byggnader, kollektivtrafik och brist på teckenspråkstolkar.

Många deltagare rapporterade också om att de inte fått den vård de har rätt till,

exempelvis att de nekats mediciner eller fått fel behandling. Enligt svaren beror detta ofta på bristande kunskap hos vårdpersonal om funktionsnedsättningar. Vad gäller ersättningar och bidrag vittnar många deltagare om att det inte längre räcker till på grund av ökade levnadskostnader. Vissa hade även fått sina ersättningar indragna utan tydliga förklaringar, vilket skapat stora svårigheter i deras vardag.

Det finns en rädsla för att rättigheterna kommer att inskränkas ytterligare i framtiden. Över hälften av deltagarna uppgav att de är oroliga för att mänskliga rättigheter kommer att försvagas i Sverige, delvis på grund av de politiska förändringar som sker i landet.

Vill du läsa rapporten hittar du här: <https://mrinstitutet.se/rapporter/allt-ifragasatts/>

Kenny Åkesson

nyhet@teckenbro.com